

"Nottara" nu mai mișcă pe nimeni.

Cu toate acestea, nu lipsește nimic din ceea ce ne-a încântat acum câțiva ani: fluența perfectă a povestirii, *timing*-ul excelent, decorul din perdele de lumină, costumele copleșitor de frumoase. Actori de la "Nottara" nu sunt mai slabi decât cei de la Piatra Neamț, dar primii au fost tratați ca simpli înlocuitori, puși să reconstituie cu aplicație ceea ce ultimii, la vremea lor, au creat. Faptul că o trupă nouă a fost pusă să imite ceea ce alta a realizat exemplar a înăbușit din față orice

vibrație emoțională a actorilor, iar efectul nefast s-a transmis și publicului. Nu este vorba numai de publicul care apucase să vadă versiunea primă și care se aștepta, poate îndreptățit, la o demonstrație ostentativă de reînnoire din partea regi-zorului. Chiar și cei care nu au văzut montarea princeps au ajuns între timp să se familiarizeze cu formula spațialității luminoase, au apucat să vadă alte spectacole excelente ale lui Dabija, în care fluența acțiunii se combina fericit cu rafinamentul vizual, astfel încât ei nu pot fi

convinși să se entuziasmeze în fața reluării *tale-qual*e a unei formule, în timp ce orizontul lor de receptare și contextul cultural au fost schimbate în parte chiar prin impactul versiunii primare a **Orfanului Zhao**. Cu cât este mai mare succesul, cu atât el determină mai mari transformări ale receptorilor, deci impune din partea emițătorului un plus de noutate. Or, acesta nu se poate obține conservându-ți vechile reușite, ci demolându-le tu însuși.

Adrian Mihalache

Ispita

Jucăria de vorbe

echivalențelor scenice

foto: Mihai Mușculeanu

Liviu Timuș, Mihai Danu și Afrodita Androne

JUCĂRIA DE VORBE de Alexandru Dabija, după "Cartea cu jucării" de Tudor Arghezi • **TEATRUL ODEON** • Data reprezentației: 22 noiembrie 1998 • Regia: Alexandru Dabija • Scenografia: Adina Panaitescu • Distribuția: Liviu Timuș (Tătușu), Afrodita Androne (Mișu), Mihai Danu (Barușu).

În urmă cu vreo doi ani, **Jucăria de vorbe**, în aceeași formulă de spectacol, cu aceeași distribuție, regie și scenografie, ne delecta pe scena Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. Acum, același spectacol ni se înfățișează sub firma Teatrului Odeon și, spre meritul său, e la fel de cuceritor prin candoare și prospețime, la fel de atașant prin simplitate și vervă, cu condiția să-i acceptăm reguliile. Ele se rezumă, de fapt, la invitația de a ne dezbăra de toate poncifele și sclerozele educaționale, acumulate pe parcursul anilor, ca stranii vietăți adulte ce ne aflăm, oferindu-ni-se în schimb șansa de a redeveni pentru o oră copiii care am fost. Această nesperată dar posibilă încă racordare la universul copilăriei de odinioară, cu bucuriile lui absolute, spaimile disproporționate și, nu în ultimul rând, gălcevilă – de fiecare dată "definitive" ! – decurgând din nenumăratele noastre pozne, de care uitasem de mult, e poate singura "restitutio in integrum" din toate câte ni s-au promis până acum.

Maestru al simplității discursului scenic, dar și jucător de elită, căci mizează totul și câștigă pe această singură carte, Alexandru Dabija are, desigur, conștiința valorii proprii și a lucrului său bine făcut, translatarea sau "mutarea" unui spectacol din provincie în capitală nefiind atât de lesnicioasă pe cât s-ar părea. Am zice că este și acesta un "pariu", și încă unul câștigat, audiența pe care merită s-o aibă – și pe care fără îndoială o va avea ! – spectacolul

justificând acest demers mai puțin obișnuit, chiar în contextul *remake*-urilor din ultimii ani.

Cunoscând preferința regi-zorului pentru lucrul în echipă, menținerea *integrală* a acesteia, în reprezentația bucureșteană, ni se pare a fi mărturisitoare pentru o anumită consecvență, mai rar întâlnită, căci e nu numai profesională, ci și morală. Să reținem așadar numele celor trei actori pe care ni-i propune Alexandru Dabija. Este vorba în primul rând de Liviu Timuș (Tătușu), actor afirmat cu temeinicie pe scena pietreană și care e de nădăjduit că-și va găsi locul și pe scena Teatrului Odeon, unde până acum a fost mai puțin concludent distribuit. În **Jucăria de vorbe** el e conducătorul jocului, are naturalețea necesară și tactul de a nu forța efectele comice, configurând cu finețe bonomia paternă, dar și causticitatea spiritului arghezian. Nu sunt lipsite de interes evoluția lui Mihai Danu (Barușu), actorul având o mare mobilitate fizică și o reală disponibilitate pentru comedie, și cea a Afroditei Androne (Mișu), simpatica neajutorare a personajului nefiind chiar la îndemâna oricăror resurse actoricești. Economicitatea (parcă sună mai bine decât parcimonia) scenografiei semnate de Adina Panaitescu servește deliberata simplitate a montării.

O simplitate delicată și tandră, singura care ne poate apropia de înțelegerea universului copilăriei. O simplitate la care nu se poate ajunge decât prin găsirea *echivalențelor scenice* pentru te mini ce, căci "Nici o jucărie nu-i mai frumoasă decât jucăria de vorbe". **Victor Parhon**